

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ในศาสนาสอนลึกซึ้งนะ เห็นไหม หลวงตาท่านสอนประจำแล้วซึ่งมาก บอกว่าศาสนาเหมือนห้างสรรพสินค้า ใครตาดี เข้าไปในห้างสรรพสินค้าเอาเพชร นิล จินดา ใครตาไม่ดีไปเอาแค่ของเล่น ในศาสนาเรามีหลากหลายมากมาย จิตใจเราเข้าถึงหรือเข้าไม่ถึง เห็นไหม คุณิอาหารนี้ คนเกิดมาต้องแสวงหาอาหารนะ สัตว์ก็ต้องแสวงหาอาหาร ทุกคนต้องแสวงหาอาหาร

อาหารนี้การดำรงชีวิต แล้วเราก็แสวงหาอาหารกัน แล้วก็ว่าคุณภาพชีวิต อาหารของใครให้ค่ากัน เหยียบย่ำทำลายกัน แต่มันไม่ใช่ มันอยู่ที่ภูมิประเทศ ภูมิประเทศอันหนึ่ง คุณิแถวชายทะเล แถวริมทะเล อาหารเขาจะมีความอุดมสมบูรณ์มากมาย คนบนคอย อาหารแต่ละพื้นที่ดีของเขา ของเขามันสุดยอดของเขา ดีของเขานั่นคือประเสริฐของเขา

นี่เกิดในประเทศอันสมควร เราเกิดในประเทศอันสมควร เกิดในประเทศที่อุดมสมบูรณ์ เกิดในประเทศที่ทุรกันดาร ทุรกันดารมันก็ดีทุรกันดารของเขา นั่นกรรมของเขา เห็นไหม นี่อาหาร เราแสวงหาอาหารมาเพื่อดำรงชีวิต แต่อาหารของใจล่ะ? อาหารของใจคือธรรมะ ธรรมะมันเป็นอย่างไรรึล่ะ? ธรรมะก็ว่ากันไปปากเปียกปากแฉะ

ธรรมะนี้ทุกคนรู้ว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้าธรรมะเป็นธรรมชาติ พวกเราเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว เพราะเราเกิดมาจากธรรมชาติ การเกิดและการตายเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ความทุกข์ก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ความทุกข์ การเกิด การดับ มันเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง แล้วเราตามไปรู้มัน เรารู้อะไร? เราก็เห็นเงาเงา

เราเห็นเงา เห็นไหม เรานี้เป็นทรัพย์สมบัติ เงามันเป็นสมบัติจริงไหม? เงามันเกิดจากอะไร? เกิดจากของจริง เกิดจากตัวจริงมันถึงเกิดเงาอันนั้นขึ้นมา ความคิดของเราเนี่ยมันเป็นอาการของใจ มันเป็นเงา มันเป็นความจริงไหม? มันไม่เป็นความจริงหรอก แต่มันเป็นสิ่งที่ศึกษาได้ มันเป็นสิ่งที่เอาความจำเราไปศึกษาความจริง ศึกษาความจริงไปศึกษามันที่ไหน?

นี่เราไปศึกษาในพระไตรปิฎกก็เป็นกรอบ ขยับไม่ได้เลย พระไตรปิฎกมันเป็นสิ่งที่ชี้เข้ามาถึงหัวใจ ชี้เข้ามาที่ใจนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นจากความสุขความทุกข์ของเรา เห็นไหม พระไตรปิฎกคือทฤษฎี คือตำรา คือวิธีการชี้เข้าไปหาเป้าหมาย เป้าหมายมันอยู่ในพระไตรปิฎกนั้นไหม?

พระไตรปิฎกมันก็สิ้นกระบวนการของพระไตรปิฎก เปิดพระไตรปิฎกจบเล่มก็จบแล้ว แล้วพระไตรปิฎกเหลืออะไร? เหลือความรู้ที่ตกผลึกในหัวใจของเรา ความรู้ที่ตกผลึกในหัวใจของเรามันเป็นความจริงขึ้นมาหรือยัง? เห็นไหม นี่เงาทั้งนั้นเลย เราไปศึกษาเงากันมา มันตกผลึกมาแล้ว เราทำให้เกิดขึ้นมาในใจเราได้ไหม? ถ้ามันเกิดขึ้นมาในใจเราได้ นี่ใจอาหารของใจ

ถ้าอาหารใจมันเกิดขึ้นมาเพราะอะไร? เพราะใจกินอารมณ์ กินความรู้สึกเป็นอาหาร ใจนี้ ดูเล็กๆ สิ เด็ๆ มันต้องการอะไรของมัน ความสุขของมัน เห็นไหม เด็ๆ เวลามันคืนรน มันร้องของมัน มันต้องการอาหาร เราเอานมไปให้มันกินนะ โอ้โฮ.. มันมีความสุขนะ โอ้โฮ.. มันนอนสบายนะ เดี่ยวจะร้องใหม่ละ มันจะรอกินใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ความรู้สึกของเรา ความคิดของเรา พอมันพอใจมันเป็นอมิต สิ่งใดที่ตอบสนองมันแล้วมันก็พอใจของมัน แล้วมันก็จะรอสิ่งใหม่ รอสิ่งใหม่ มันไม่มีที่สิ้นสุดหรือ มันไม่มีที่สิ้นสุดมันก็เป็นอนิจจัง

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตา”

แล้วความจริงล่ะ? ความจริงที่ตรงข้ามอนิจจังอยู่ที่ไหน? ความจริงที่ตรงข้าม นี่การเกิดและการตายเป็นอนิจจังไหม? มันเป็นอนิจจังเพราะเวียนตายเวียนเกิด แล้วสิ่งที่ตรงข้ามมันอยู่ที่ไหน? เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ยังมีความระลึกเอาตัวออกมาประพฤติปฏิบัติได้ นี่เวลาเราตายไป ยมบาลถามนะ

“เห็นธรรมะใหม่ เห็นธรรมะไหม?”

โอ้พวกเราบอกเห็นธรรมะใหม่คือเป็นโสดาบัน เป็นสภิกาคามีไง เห็นธรรมะ เห็นธรรม มีดวงตาเห็นธรรม มันมีธรรมในหัวใจ มีอาหารในหัวใจ เห็นไหม แต่เจอพญายมนะเขาถามว่า เห็นธรรมะไหม? ทุกคนบอกไม่เคยเห็นไง แต่ยมบาลเขาจะถาม ยมบาลเขาจะถามกลับเลย

“เคยเห็นคนเกิดใหม่? เคยเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตายไหม?”

นั่นคือธรรมะนะ! นี่ธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ การเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย มัน เป็นสัจธรรมอันหนึ่ง แต่เราเป็นส่วนหนึ่งของสัจธรรมนั้น จิตเราก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย ในร่างนี้ไง พอจิตเราเกิด เราแก่ เราเจ็บ เราตาย เหมือนกิเลสนี้ กิเลสเป็นเรา ทุกสิ่งเป็นเรา พอเป็นเรา เราไม่ เห็นอะไรเลย เพราะเราถือตัวถือตนไง

แต่ถ้าจิตมันสงบเข้ามา เห็นใหม่ จิตมันสงบเข้ามา มันเห็นจิตเกิดๆ จิตมันเกิดมาอย่างไร? ถ้าจิตมันเกิด นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ จิตมันเกิดมาจากไหน? ทุกคนบอกเกิดมาจากพ่อแม่ แล้ว พ่อแม่มันเกิดเฉพาะเราหรือ? แล้วพ่อแม่เกิดอย่างไร? ก็เกิดจากพ่อแม่

จิตมันเกิดมาจากกรรม ในเมื่อมันมีวิชา จิตมันมีวิชาปฏิสนธิจิต ถ้าไม่มีปฏิสนธิจิต นะ นี่คูสิเวลาไข่ของแม่ปฏิสนธิจิต สเปิร์มกับไข่ของแม่ แล้วปฏิสนธิจิตมันปฏิสนธิเข้าไป เขา ทำกัพต์กัน เห็นใหม่ เขาเอานิวเคลียสออก เขาเอาต่างๆ ออก นี่ถ้าไม่มีปฏิสนธิ การทำของเขา ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่ถึง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ที่ได้ ยิ่งโคลนนิ่ง ๕ เปอร์เซ็นต์ยังไม่ได้เลยจาก ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

สิ่งที่ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๕๕ เปอร์เซ็นต์มันตายไปไหน? ไข่ที่เอามาทำมันตายไปไหน? ทำไมมันไม่เกิดให้หมดล่ะ? ถ้าวิทยาศาสตร์เป็นความจริงมันต้องเกิดให้หมดสิ ทำไมมันเกิด เฉพาะจิตที่มันปฏิสนธิล่ะ? จิตปฏิสนธินี้ จิตนี้เกิดมาจากไหน? เขาว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ การ เกิด การตายเป็นธรรมชาติ มันเป็นวิกฎะไง

วิกฎะเป็นธรรมชาติ เวียนไปเป็นธรรมชาติ อนิจจังเป็นธรรมชาติ ความเป็นไปเป็น ธรรมชาติ ถูกลมพัดความเป็นไปเป็นธรรมชาติหมดเลย แต่สิ่งที่ตรงข้ามธรรมชาติมันอยู่ที่ไหนล่ะ? ตรงข้ามกับธรรมชาติ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันเห็นตัวของมันเอง เห็นใหม่ เห็นวิปัสสนาญาณมัน เกิด นี่ปัญญาที่เกิดพระไตรปิฎกพูดไว้อย่างหนึ่ง เวลาเกิดขึ้นมาจากใจเรา ธรรมจักรที่มันเคลื่อน พอปัญญามันหมุนไป สมามันหมุนไป..

เดี๋ยวนี้สมาธิไม่รู้จักนะ นี่จิตสงบๆ จิตสงบไม่ใช่ความคิดสงบ นี่เป็นความคิดสงบไป ความคิด ความฟุ้งซ่าน มันสงบตัวเอง มันเป็นจิตใหม่? มันไม่เป็นจิต เงามสงบตัวเอง เงามที่มันพาด ไปกับกิ่งไม้ พาดไปกับอะไร เงามันไม่เรียบริ้วๆ เห็นใหม่ พองามมันพาดไปกับพื้น โอ้ย.. เขา

เรียบร้อย โอ.. ว่าง ว่าง มันไม่มีอะไรชัดเจนมัน เงามันพาดไปกับพื้นใจ แล้วงามันพาดไปกับ
กิ่งไม้ล่ะ?

นี่ใจความคิดสงบไม่ใช่จิตสงบ ถ้าจิตสงบ เห็นใหม่ มันสงบ นี่สมาธิยังไม่เป็นเลย สมาธิ
ยังไม่รู้จักเลย แล้วก็บอกว่าวิปัสสนาๆ นี่มันมีแต่ตำราไป มีแต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ความจริงในหัวใจของสัตว์โลกมันไม่มี ถ้าความจริงในหัวใจของสัตว์โลก
มันมีนะ ความจริงมีหนึ่งเดียว!

ความจริงมีหนึ่งเดียว นี่สมาธิต้องเป็นสมาธิเหมือนกัน ปัญญาที่เกิดขึ้นเป็นโลกุตตร
ปัญญา นี่มันไม่ใช่โลกุตตรปัญญา เป็นโลกีย์ปัญญา โลกีย์ปัญญามันเกิดจากตัวตนของเรา มัน
เกิดจากความคิดของเรา เห็นใหม่ เกิดจากความคิด ความคิดสงบลงมันก็คืนสู่กิเลส คืนสู่จิต คืน
สู่ภวาสวะ คืนสู่ภพ แล้วพอมันขยับตัวมันก็ออกจากภพนั้น ไปอีกแหละ

มันไปไหน? ความคิดมันมาจากไหน? นี่ความคิดมันเกิดที่ไหน? ความคิดมันเกิดขึ้น
จากภวาสวะ เกิดจากฐานของจิต ฐานของความคิด ฐานของความคิดมันอยู่ที่ไหน? ฐานของ
ความคิด นี่ใจภวาสวะตัวภพ ตัวปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตตัวเกิดตัวตาย ตัวเกิดตัวตายตัวนี้มันเป็น
ตัวกรรม ตัวเกิดตัวตายเพราะมันถึงเป็นจรตนิสัย เป็นความชอบ เห็นใหม่

คุณดีอะไรมันตอบสนองความพอใจของตัว โอ.. สุขมาก เป็นธรรมะหรือยัง? มันเป็น
อามิส มันเป็นของชั่วคราว มันเป็นของที่ประสบมาเท่านั้นเอง แต่ความจริงมันเป็นใหม่? ธรรมะ
มันตรงข้ามมันนะ ธรรมะมันตรงข้ามกับสิ่งนี้ทั้งหมดเลย แล้วธรรมะตรงข้ามกับสิ่งนี้มัน
ละเอียดยิ่งไปกว่านี้ ละเอียดยิ่งไปกว่านี้เราถึงต้องทำด้วยความจริงจังของเรา

ตอนนี้มันสุขเอาเผากินใจ ศึกษาธรรมก็เอาโลกไปศึกษา ปฏิบัติก็เอาความเห็นเราไป
ศึกษา แล้วก็ถือตัวตนนะ ต้องเป็นอย่างนี้ ต้องเป็นอย่างนี้ ต้องเป็นตามกรอบ มันก็กรอบสิ
พระไตรปิฎกเขียนไว้ไง เขียนไว้เป็นแนวทาง แต่เราจะให้มันเป็นตามอย่างนั้นเป็นไปได้ คุณ
บริหารการค้า ธุรกิจที่เขาประสบความสำเร็จในโลกมหาศาลเลย เราไปทำตามเขา เราจะประสบ
ความสำเร็จไหม?

นี่สินค้าเราสู้เขาไม่ได้เด็ดขาดเลย เพราะเราไปก๊อปปี้เขามา เราทำก๊อปปี้เขาไปมันจะไม่
เหมือนของเขา แต่ถ้าเป็นของเราล่ะ? นี่ในเมื่อเราเห็นสินค้านั้น เราอ่านพระไตรปิฎกมา สิ่งนี้เป็น

กรอบ เห็นไหม แล้วเรามาพิสูจน์ เรามาวิจัย เรามาทำสินค้าเราให้เกิดขึ้นมา นี่มันจะเหมือนกัน หรือไม่เหมือนกัน มันเป็นการกระทำของเรา มันเป็นเรื่องของเรา มันเป็นเรื่องเทคโนโลยีของเรา มันเป็นเรื่องความรู้สึกของเรา มันเป็นเรื่องจิตตังของเรา มันเป็นเรื่องความรู้สึกของเรา มันแก้กิเลสเราไป

สิ่งที่ศึกษามานี้มันจะแก้กิเลสเราได้ไหม? ก็เขาประสบความสำเร็จแล้ว เขาประสบความสำเร็จของเขา เป็นประโยชน์ของเขาแล้ว แล้วเราไปจำของเขา มา แล้วเราไปใช้ขึ้นมา เราหลงๆ ซ่อนๆ แอบๆ ซ่อนๆ กลัวเขาจะรู้ทันว่าเราจำเขา มา แต่ถ้าเราทำของเราเอง เราทำของเราเอง สิ่งที่ทำเองขึ้นมา เห็นไหม นี่เป็นธรรมขึ้นมา

นี่สังฆกรรมนะ ร่างกายมันกินอาหาร มันต้องแสวงหาอาหารของมัน อาหารเรารักษาขึ้นมา ทุกคนต้องแสวงหาอาหาร ธรรมะนี่ จิตใจมันกินความรู้สึกเป็นอาหาร.. ความรู้สึกไม่ใช่ใจนะ ความรู้สึก จิตมันกินความรู้สึกนะ ดูสิเวลามันปล่อยวางเฉยๆ มันอยู่ไหน? แล้วเวลามันรู้สึกขึ้นมามันอยู่ไหน?

จิตมันกินอารมณ์เป็นอาหาร มันกินความรู้สึกเป็นอาหาร แล้วเราพยายามเอาสติ เอาสมาธิให้มันกิน ให้มันกินมันมีความสุข มันมีความรับรู้ แล้วฝึกฝนเกิดปัญญาขึ้นมา ธรรมะประเสริฐมาก เราจะเห็นความประเสริฐของมัน เห็นความประเสริฐนะ จนเรานี้โง่.. มันจะถนอมรักษา นี่พระเราทำไมต้องตั้งสติ ทำไมต้องรักษาศีล เรามาอดๆ อยากๆ ทำไม? นี้อดมือกินมือทำเพราะเหตุใด?

อดมือกินมือเพื่อให้กิเลสมันเบาตัวลง ขัดเกลากิเลส ฆูดควัตรเป็นเครื่องขัดเกลา เป็นเครื่องโต้แย้งกับกิเลส ให้กิเลสมันไม่มีกำลังมากจนเกินไป แล้วเรามีสติสัมปชัญญะต่อสู้กับมัน ทำลายมัน ต่อสู้มันๆ จนถึงที่สุดธรรมกับหัวใจเป็นอันเดียวกัน เห็นไหม

นี่ใจมีอาหาร นี่เรามาแสวงหาแต่อาหารของร่างกายนะ ชีวิตนี้ต้องแสวงหาอาหาร แม้แต่สัตว์ แม้แต่ทุกอย่างมันต้องแสวงหาอาหาร เราเข้าใจมันได้ เราเข้าใจเรื่องสิ่งนี้ได้นะ สิ่งนี้มันช่วยเหลือเจือจานกันได้ แต่หัวใจมันได้แต่ปลอมประโลมกันนะ มันช่วยเหลือเจือจานกันไม่ได้นะ เราถึงต้องตั้งสติของเรา ทำปัญญาของเราให้เป็นประโยชน์ของเรา ให้เป็นธรรมที่เป็นสังฆกรรม

เราเกิดมาพบพุทธศาสนา แล้วศาสนาอยู่ตรงหน้าเราให้ได้ใช้ประโยชน์ ให้ได้สัมผัส ให้มีความรู้สึก แล้วจะเห็นคุณค่าของชีวิต คุณค่าของชีวิตมันอยู่ที่หัวใจ อยู่ที่ความรู้สึก เพราะความรู้สึกอันนี้มันได้สัมผัส มันได้รับรู้ เห็นใหม่ สิ่งอื่นที่เข้าไปสัมผัสธรรมะไม่มี เราเอาตาไปอ่านหนังสือ มันก็ต้องเข้าถึงหัวใจ อะไรที่สัมผัสธรรมะไม่มีเลยนอกจากความรู้สึก หัวใจของเราได้สัมผัส แล้วชีวิตเรามันมีสิ่งนี้ ถ้าเวลาตายไป สิ่งนี้ออกจากร่างไปมันก็เป็นอันใหม่

นี่ชีวิตมีค่าอย่างนี้ อาหารของใจมีค่ามาก สิ่งที่แล่นไปคือจิตที่มันจะแสวงหาที่เกิด แล้วมันไม่แล่นไป มันมีที่อยู่ที่อาศัยของมัน ความมหัศจรรย์ของมันจะเกิดกับความรู้สึกของเรา นี่ธรรมะประเสริฐอย่างนี้! เอวัง